

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 108.
1939. május 14., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă de editura ziarului Aradul Közlöny, Inreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 1071-1938, Trf. Arad.

KÖZÖSSÉGÜNK NÉPE

Irtá: SZ. JAKAB GÉZA

Talán így, ahogy a címben megjelenítjük, kifejezőbb a fogalom tartalma. Az aradi magyar lakosság, az aradmegyei kisközségek magyarságának egysége, egymásroutaltságának ténye és gyakorlati összefogásának magyarázata. A Népközösség fogalma talán tulontul is száraz, papírfórmára emlékeztető akadémikus kifejezés, amidőn arra gondolunk és azt kívánjuk egyben érzékeltetni, hogy mennyire egyformán él ma már, a kisebbségi életforma huszadik esztendejében minden magyar lelkében az egymásroutaltság, az egymásmellérendeltség életérzése. A mi magyar népi közösségünk öntudata él benne a világos, tapasztalatokban és tanulságokban kifejeződött érzésben: a népközösség kiért és megnemesedett öntudata, mely törvényre támaszkodva és a maga értékeinek tudatában bizva vallja, hogy van olyan közösség, amely egyedül a mi népünk egysége s a nép, mely az egységet minden életérzésével kulturális, szociális és gazdasági programnak vallja, ez a nép a mi kisebbségi közösségünk külön nagy iskolát járt népe, az ittélő magyar népi származásu polgár, munkás, mezőgazda és intellektuális egyformán. Ők kell megadják az élet eleven tartalmát annak a fogalomkeretnek, mit ma Népközösségnek nevezünk. S amely csak akkor válik eleven élettel, új erőket nevelő, régiakat megtartó, további energiaforrássá, ha minden egyes zugát az a nép tölti meg, amelyért létesítetett: a mi közösségünk népe, az ország magyarsága.

Közösségünk népét láttuk és hallottuk megnyilatkozni az elmúlt napon, amidőn megkezdődött a kisebbségi magyarság népközösségi szervezkedő munkája Aradon is. Felvonulni láttuk mindazokat, akik évtizedek során tanulták ki a kisebbségi közélet nagy iskoláját és most a tapasztalatok, tanulságos értékes kincsével tarsolyaikban vonultak fel a Magyar Népközösség központi vezérkarának hívó szavára. És hallhattuk azoknak a fiatal magyar néptestvéreinknek megnyilatkozásait is, akik már az új életformák között nőttek férfikorba és felkészülten, minden tekintetben versenyképesen tettek hitet a maguk fiatalos lendülete, munkavállalása és nemes népi öntudata mellett. A nemzedékek váltásának szociológiai problémája a kisebbségi sorközösség sajátos síkján nem az ismeret és szokott formájában jelentkezik: itt éppúgy szükség van az idősebb korosztályok tapasztalatokon érlelődött, higgadt bölcsességére, körültekintésére, mint a fiatal nemzedékek felseregő energiáira, lendületére, munkabíráására és lelkesedésére. Nincs miért harcolnunk egymással, mert egyformán kell megállni a sarat fiatalnak és öregnek az egyformán szenttelen viszonyok között: amink van, gondolati, erkölcsi, kulturális érték az, amely egyformán szorul minden magyar nemzedék-utánpótlás védelmére és támogatására. És nem lehetnek osztály-ellentéteink sem, amidőn a közös kultúra és a sorközösség normái egyformán érvényesülnek a kisebbségi magyar közélet minden egyes munkaterületén, éppen azokon, amelyekben a létért való küzdelem, az életfenntartás harcos ösztönének legelső évtizedében annyira elkeveredtek a társadalmi osztály-rétegzettségek egyedei. Ma diplomás iparosaink, kereskedőink vannak, kik mögött más életpályák zárultak le egykoron és a kisebbségi életformák nagy átképzési folyamatának idején csakis úgy maradhattak állva a viharban, ha megtanulták a gyakorlatban is, valóban mennyire időállóvá nemesít minden akaratot a munka, a kitartás és az élniakarás elszántasága. Ime, közösségünk népét, így formálta át, így ötvözte ércce maga az idő, hogy a népközösségi öntudat átértéséig és átérzéséig érlelje. Ugy érezzük, nincsenek véletlenek, hogy az események így találkoztak össze az egész ország közéletének

nagy átszervezésének és átértékelésének pillanatában: az újjászületés programjának fordulata minden esetre nemcsak felül, de a népi élet legmélyén is felkészülten találta a romániai magyarságot, hogy a maga számára is megteremtse tényleges népi létközösségének mindent felölelő kollektív létformáját.

A megindult szervezési munka, a törvényvédelme és a hatóságok asszisztenciája mellett, ezeket a szempontokat kell maga elé tüzze, amidőn vállalta a feladatát. Azt, hogy senki ki ne maradjon tudatos közösségünk népének tömegeiből az új szervezet kapuin kívül: minden magyar családnak, aki ragaszkodik népi kultúrájához, társadalmi nívójához és gazdasági felkészültségéhez, ott a helye a szomszédságok épülő szervezetében, a magyar népközösség nagy családi kötelekein belül. Minden magyar népi közösségnek megvannak a maga sajátos, helyi viszonyok által alakított szükségletei, amelyekre feltétlenül tekintettel kell

fenni, ha életrevalónak és időállóknak kívánjuk kiépíteni a közösség intézményét: nincs tehát semmi értelme a gondolatlan és szolgai utánzásoknak sem a munkamódszerekben, sem az egyéni kezdeményezésekben. Minél kevesebb vezérre és minél több önkéntes közmunkásra van szükségünk, hogy a munka eredménnyel haladhasson előre és az ékeket használjuk cölöperősítésekre, ha hezag mutatkozik az alapépítményben; de már a kezdet kezdetén küszöböljük ki épülő falaink és felsorakozó csapataink közül. Tanuljunk előre nézni a múltba vissza-visszatekintő al-bölcselkedések és "kákán csomót keresések" helyett; higgyük el, hogy csak az az ember turkál előszeretettel egy élő, eleven szervezet multbeli tévedései között, aki képtelen arra, hogy előre, a jövőbe nézzen, vagy ha néz is, nem látja a fejlődés, a haladás, a tökéletesedés természetes folyamatának reménnyel biztató és acélozó képeit. Előre néz az, aki előre kíván haladni minden energia-vesztés, tétovázás és gátlás nélkül és a mi magyar népi közösségünk előre akar haladni az új népközösségi életreformájában is. Adja Isten, hogy sikerüljön: de segítsünk magunk is két munkáskézzel magunkon, hogy a mi boldogulásunk egyformán váljék minden becsületes munkát és békét kívánó népi közösség javára.

Francia-török egyezmény követi az angol-török megállapodást

A világsajtó az új földközi-tengeri erőviszonyok és kötelezettségek jelentőségéről

Ankarából jelentik: Refik Saydam miniszterelnök a török nemzetgyűlés ülésén részletesen ismertette az angol-török egyezményt. A nemzetgyűlés ülésén 353 képviselő vett részt, akik egyhangulag elfogadták és jóváhagyták a nyilatkozatot. A török-angol megállapodás szövege a következő:

— Az egyesült királyság kormánya és a török kormány beható vizsgálat és vita során megállapította érdekeinek azonosságát. Megállapodtak abban, hogy a két ország hosszabb tartamu egyezményt köt nemzeti biztonságuk érdekében vállalt kölcsönös kötelezettségeikről. A végleges megállapodás megkötéséig már most leszögezik és kijelentik, hogy olyan támadás esetén, amely a Földközi tengeren, vagy annak környékén háborúhoz vezetne, mindkét állam hajlandó az együttműködésre, a kölcsönös segítségnyújtásra és a támogatásra. Sem a mostani nyilatkozat, sem pedig a tervezett megállapodás nem irányul egyetlen más állam ellen sem és célja csupán Anglia és Törökország kölcsönös segítségének biztosítása szükség esetén. A két kormány tudatában van annak, hogy az egymásnak nyújtandó segítség bizonyos kérdései még részletes megvizsgálásra szorulnak. Ezek a tárgyalások most is folyamatban vannak. Elismerik a tárgyaló felek, hogy szükség van a Balkán bekéjének biztosítására és ezért is folynak ebben az irányban a tanácskozások. Az utolsó pont szerint magától értetődő, hogy a béke megszilárdítása érdekében a megállapodás egyik kormányt sem akadályozza meg abban, hogy más kormányokkal is kössön hasonló egyezményeket.

Párisi jelentések szerint politikai körökben ott úgy tudják, hogy az angol-török megállapodáshoz hasonló jön létre Franciaországgal is.

A török miniszterelnök a nemzetgyűlésen elmondott beszédében hangsúlyozta, hogy az államférfiak legfőbb kötelessége az volt, hogy mindent megtegyenek a világbéke zavartalan fentartására. A török kormány minden lehető elkövetett, hogy távol tartson magától mindent, ami fenyegető és távol-

maradjon minden nézeteltéréstől. Amióta az események a Balkán vidékeken is mutatkoznak, a török kormány belátta, hogy a nemzet biztonságát súlyosan érintő kérdésekben nem maradhat közömbös és nem lehet továbbra is a semlegesség kényelmes álláspontjára helyezkedni. Törökország azt kívánja, hogy a Földközi tengeren érdekelt összes hatalmak közös hazájuknak tekintsék ezt a területet és hogy a Földközi tengeren semmiféle hegemonikus törekvéseknek teret ne engedjenek. Mert ez a nemzeti biztonságot veszélyezteti. Ilyen körülmények között a legjobb út, amely a legtöbb lehetőséget nyújtja a háborús katasztrófa elhárítására az, hogyha egyesülünk azokkal az országokkal, amelyek a békét kívánják fentartani és amelyek a szükség esetén a háborútól sem riadnak vissza. Ezért kérem a nemzetgyűlés jóváhagyását, hogy a béke és biztonság megőrzése érdekében Anglia mellé állhassunk, mert ez az egyezmény, senki ellen nem irányul, semmiféle bekerítési célja nincs és csak azt kívánja elérni, hogy a népeket védelmezze egy tragikus háború katasztrófájától.

Londoni jelentés szerint a News Chronicle szerint Franciaország hír szerint fontos engedményeket volt hajlandó nyújtani Törökországnak, beleértve a szandzsákat, amelyek lakóinak régi kívánsága, hogy visszatérjenek a török anyaországához.

A News Chronicle értesülését megerősíti a Times is.

Az egyezmény stratégiai fontossága

Párisból jelentik: A francia lapok hangsúlyozzák az angol-török egyezmény rendkívüli nemzetközi fontosságát. A Matin szerint a végleges egyezmény kétoldalú lesz és Törökország kötelezettséget vállal, hogy segítséget nyújt Angliának Palesztinában és Egyiptomban, míg Anglia minden támadás esetén biztosítja Törökország függetlenségét. Ha figyelembe vesszük — írja a lap — hogy Törökországnak egyezményes társai Szovjetország és Románia és hogy Franciaország rövidesen szintén hasonló egyezményt köt a tö-

Értesítés érkezett a temesi helytartósághoz az állampolgári nyilvántartásból kimaradtak összeírásának meghosszabbításáról

Temesvárról jelentik: Temes-tartomány Királyi helytartóságához értesítés érkezett, hogy az állampolgársági névjegyzékből kimaradtak összeírásának munkálatait június elsőjéig meghosszabbították. A helytartóság már értesítette a meghosszabbításról Temesvár városvezetőségét, Aradra azonban a polgármesteri hivatalhoz semmiféle ilyen intézkedés, vagy értesítés nem érkezett. Mindenesetre, aki nek módjában áll, hétfőn nyújtsa be kérvényét

és ha nem rendelkezik még az összes igazoló iratokkal, közölje kérvényében azt is, hogy ezeket utólag betérjeszti.

Termékeny eszmecsere után, bizalomteljes lelkesedéssel

Megalakult Aradon is a Magyar Népközösség szervezete

Negyvennégytagú szervezőbizottságot választott a közgyűlés az új magyar képviselői szerv felállítására — Mit jelent a szomszédági rendszer a Magyar Népközösség új életében? — Tudnivalók a népközösség készülő új alapszabályzatából

Arad magyar lakosságának minden rétege jóleső módon nyert képviselőket a magyar népközösség aradi tagozatának alakuló közgyűlésén, amelyet a központ megbízásából Parecz Béla dr. volt kamarai képviselő, az aradi magyarság régi vezetője hívott össze, Parecz Béla dr., miután Pöhm Tivadart felkérte a jegyzőkönyv vezetésére, továbbá Prohászka László dr.-t és dr. Bedő Árpádot a jegyzőkönyv hitelesítésére, elnöki megnyitójában örömeinek adott kifejezést, hogy az Iparosotthon nagytermét oly imponálóan szép számban töltötték meg az érdeklődő magyar nők és férfiak, majd ismertette időrendi sorrendben mindazokat az eseményeket, amelyek az egykori magyar párt feloszlásának idejétől kezdve a Nemzeti Ujjászületés Frontjának megalakulását követő magyar népközösségi egyezmény kiadásáig történtek, ml. kor is Calinescu kormányelnök, továbbá Bánffy Miklós gróf, Szász Pál dr., Bethlen György gróf és Gyárfás Elemér kölcsönösen egyezményt írtak alá, melynek értelmében nem csak magyar tagozatot létesített az új politikai egységpárt keretein belül, de ugyanakkor a romániai magyarság engedélyt nyert arra is, hogy teljesen önálló szervezetet létesíthessen kulturális, szociális és gazdasági érdekeinek védelmére, értékeinek fejlesztésére, a Magyar Népközösség keretei között.

Az aradi magyar népi közösség multjának eredményei

Parecz Béla dr. rámutatott ezután arra, hogy az egykori magyar párt sem volt lényegében más, mint a magyar népközösség tömörülése, hiszen nem voltak hatalmi célkitűzései. Amidőn a magyarság új szervezkedésére sor kerülhetett, Stinghe Dumitru ezredes, Aradvármegye prefektusa a legnagyobb előzékenységgel fogadta a törekvést, amelynek gyakorlati célkitűzéseit azonban közben kedvezőtlen körülmények késleltették, amelyek az általános helyzetből fakadtak. Ezek elmúltával az engedélyt a hatóságok kiadták.

— Megállapítható a nagy érdeklődésből — mondotta Parecz Béla dr. — hogy a magyarságnak valóban szüksége van szervezkedésre. Mi mindíg egy magyar népközösség kötelei között küzdöttünk a magunk kulturális, gazdasági és szociális érvényesüléséért és sohasem volt más szándékunk, minthogy megtaláljuk minden magyar ember számára a munka és a megélhetés mindennapi kenyerét. Arad magyarsága 11 ezer magyar szavazattal járult hozzá legutóbb is ahhoz, hogy 19 magyar képviselőt küldhessen a parlamentbe az ország minden részéből és így foglalhatta el országos arányban is az egykori magyar képviselői szerv az ötödik helyet. Megállapíthatjuk tehát, hogy a magyarság összefogása a multban is igen szép eredményeket ért el, de nemcsak a parlamentben, hanem a választói névjegyzékek, a nyugdíjasok és a magyar köztisztviselők ügyeiben is.

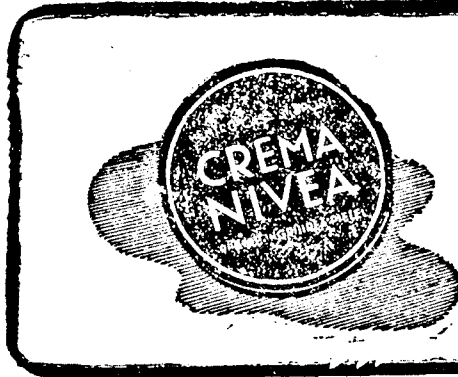
Ezután Parecz dr. a Nemzeti Ujjászületés Frontjának megalapozásával kapcsolatosan a magyar tagozat ismeretes összeírású akcióját idézte

emlékezetbe, melynek során másfél hónap munkájának eredményeképpen körülbelül 3000 magyar nő és férfi jelentkezett Aradon a Front közös összeíró helyén, míg a magyar tagozat összeírásának engedélyezése során 70 híján 15.000 magyar polgár jelentkezett a magyar fronttagozat irodájában. Így tehát az aradi magyar népközösség máris rendelkezik egy olyan összeírással, amelyben 18.000 magyar népi származású aradi lakos szerepel. Ez annak jele volt, hogy mindenki átértette, mennyire sok minden függ attól, hogy az itélő magyarság összessége milyen egyetemes erőt tud felmutatni. Azóta a magyar Fronttagozat képviselői helyet kaptak az országos állampárt igazgatóságában és nagytanácsában, mely utóbbiban az aradi és az aradmegyei magyarságnak több vezetőegység is helyet foglal, mint Purgly László és Konopi Kálmán.

Az új szervezkedés keretei

Parecz dr. ezután részletesen ismertette a front magyar altagozatától teljesen független és önálló Magyar Népközösség intézményének szervezeti és jelentőségét. Ennek a Magyar Népközösségnek aradvárosi és aradmegyei alakuló közgyűlésére hangzott el az összehívás olyan alapszabálytervezetek alapján, amelyek közül az egyiket a győnyörűen szervezkedő temesvári magyarság, a másikat pedig a Magyar Népközösség kolozsvári központja állította össze. Ez az alapszabálytervezet a régi kereteket veszi alapul azzal a különbséggel, hogy három tagozódású munkaprogramot különböztet meg a kulturális, gazdasági és szociális altagozatok felállításával. A Romániai Magyar Népközösség tagja mindenki, aki magát magyarnak vallja nemre és felekezetre való tekintet nélkül, ha meghaladta a 21.ik életévét. A népközösség tagdíjakat szed minimális alapon, tagjait fegyelm kötelezi a vezetőséggel szemben. Szervezete a helységi csoportokon kezdődik, majd a városi és a megyei organizációkon keresztül, az országos központban csúcsosodik ki, melynek élén az elnöki tanács áll. Az egész népközösségi rendszer bensőleg a szomszédági szervezeti elvén alapszik, mely uccánként tartja nyilván a népközösség tagjait és 50 népközösségi tag — szomszéd — választ egy fősomszédot, aki egyben delegátusa is a közgyűlésen a szomszédági kerületének. Községenként az eddigi tervezet szerint 500 népközösségi szomszéd kap jogot egy ilyen delegátus kiküldetésére a törvényhatósági város közgyűlésében. A népközösségi szervezet országos közgyűlésébe maguk a tagozatok közgyűlései, tehát a szomszédági delegátusaiból álló közületek választanak kiküldötteket. A választhatóság korhatára, a választóság 21.ik alsó korhatárával szemben, 24 év. A Magyar Népközösség igényt tart a magyar nők ismert letkes és áldozatkész segítségére is, és ezért teljes jogosultságukat az alapszabálytervezet elismeri.

Parecz Béla elnök ezután azt a javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy mondja ki elvben a

Ami nagyon fontos:

1 Ne engedje magát elcsábítani a valódi NIVEA rozsz utánszati vásárlásához. NIVEA-krémet semmi átlal sem lehet helyettesíteni.

2 A NIVEA-krém elöppe az Eucerit, az a csodás bőr-Tonikum, amely az arcbőrt az időjárás befolyásai ellen megvédi és megtartja fiatal ruganyosságát.

3 NIVEA-krém olcsó és kiedos.

! Azért: Öreg és fiatalnak csak NIVEA-t!

Magyar Népközösség aradi és aradmegyei szervezetének megalakulását. A vezetőség személyeinek összeállítására konkrét javaslatról nem volt eddig szó és ezt a személyi kérdést a szervezési teendők után összehívandó közgyűlés fogja megoldani.

A magyar munkásság jelentkezése

Az alakuló közgyűlés elnökségének javaslatával kapcsolatban termékeny vita fejlődött ki, melynek során Szöcs Didák a szomszédági rendszer megszervezésére vonatkozó akció mielőbbi megindítását sürgette. Javasolta, hogy az alakuló közgyűlés küldjön ki egy 30—40 tagú szervező bizottságot, amely tegyen záros határidőn belül jelentést a szomszédági szervezet felállítására. Szuchy Pál dr. felszólalásában annak fontosságát hangsúlyozta, hogy házról házra járva járja be a szervező bizottság az uccákat, ugyanazon rendszer alapján, amellyel az egykori magyar párt 3 választó kerületet szervezett be Aradon és ezzel a módszerrel, amely ugy a szász, mint a német—sváb népközösségek szervezése alkalmával a legcélravezetőbbnek bizonyult, építsék ki a népközösségi szervezetet Aradon is. Sürgette tehát egy szervező bizottság kiküldését, amelynek munkája során a vezetésre legalkalmasabbnak bizonyuló magyarkat állítsák a népközösségi szervezet élére. Szöcs Didák szükségesnek látta, hogy a népközösségi központ munkaprogramjának hármas tagozódását valósítsák meg Aradon is már a kezdet kezdetén. Javasolta továbbá, hogy az alakuló közgyűlés küldjön ki egy jelölő bizottságot, amely javaslatot tesz a hármas: kulturális, gazdasági és szociális szakosztályok vezetőségeinek személyeire nézve. Káli János, a szervezett magyar munkásság nevében szólalt fel ezután és keresetlen, határozott szavakkal üdvözölte a magyar népközösségi szervezkedés megindulását, melyből részt kért a magyar munkásság számára is. — Mi azt kívánjuk — mondotta, — hogy a magyar munkásság is hallatassa szavát a Magyar Népközösség keretei között, részünket ki akarjuk venni a közös feladatokból és helyet kérünk magunknak, hogy a közös munkát támogathassuk. Az alakuló közgyűlés nagy tetszéssel fogadta a bejelentést és nevében Parecz Béla dr. örömet fejezte ki a bejelentés felett, egyben javasolta, hogy a kiküldendő szervező bizottságba vegyék be Káli is, az aradi magyar munkásság képviselőjében.

Went Manó a közgyűlés osztatlan bizalmának adott kifejezést az elnök személye iránt, egyben pedig szóvátette, hogy az új választói névjegyzékek összeírása során a nyugdíjasokat nem veszik be a szavazók listájára. Szöcs Didák, majd Pap Andor folytatták ezután a teendők körül kifejlődött eszmecsereit, hangsúlyozva annak szükségességét, hogy kapcsolják ki a mult közéleti és szervezési ügyeinek kritikáját és lássanak hozzá az aktuális tennivalókhoz. Káli felszólalásával kapcsolatosan Pap Andor leszögezte, hogy a magyar munkásság aktív szerepe sohasem azon mulott a magyar népközösség eddigi életében, mintha nem lett volna meg az erre irányuló szándék a mindenkori vezetőségben. Bodnár József határozott felszólalásában ugyancsak ennek az elvnek adott kifejezést, majd hangsúlyozottan fejtette ki a tökéletes egységnek kiépítésének szükségességét a munkástól az intellektuelig. Egészséges lélekűt és egészséges szelleműt akarunk — mondotta — a népközösségen belül és azokkal a jogokkal, amelyeket 20 év után szá munkra törvény biztosít, kellőképpen kell élnünk. Új időkhoz új emberek szükségesek, az új feladatokhoz új nemzedékek, csak így tudunk kellőképpen

URANIA premiermozgó Tel.: 12-32
Francia világsláger

„A sárga titok”
(Le drame de Sanghal)

Aktuális! Japán—kínai háború!
Önfeláldozó szeretet!

Luis Jouvet, INKILJINOFF, Christiano Nardaya
11.30 és 8-kor méra. 6, 7.15, 9.30

STELLA
Lei 175 - 135

SURAH műanyag
Lei 190 - 215

SURAH, valódi
Lei 350 - 375

CREP DE CHINE, valódi
Lei 285 - 415

Gallia

TIMIŞOARA, BUL. FERDINAND No. 7 (Palace)
PIATA KUTTL No. 2 (Josefine)
ÉS AZ ORSZÁG ÖSSZES NAGYOBB VÁROSAIBAN!

den érvényesülni. Az általános szervezés az alapja mindennek. Mondja ki tehát az alakuló közgyűlés, hogy szervező bizottságot küld ki a szomszédok felállítására és ebbe a szervezési bizottságba kellő számban képviseltetni fogja magát a magyar Népközösség minden foglalkozási ága. Jozst Adam hasonló értelmű felszólalása után Párecz Béla dr. összefoglalva az elhangzott javaslatokat, a közgyűlés határozata- képpen kandidáló-bizottságot jelentett be, melynek a közgyűlés által kiküldendő szervező bizottság tagjainak kiválogatását tűzték ki feladatul. A jelölő bizottság tagjai: Széll Lajos dr., Szöcs Didiák, Tarnóczi Lajos, Böszörményi Benedek, Pényes Lóránd, Bodnár József, Szentiványi Elek dr., Szuchy Pál dr., Káli János és Papp Andor félóra tanácskozásra vonultak vissza, mely

nek eredményét Széll Lajos dr. hirdette ki. Széll dr. mindenekelőtt bejelentette, hogy a jelölő bizottság csupán az alapját fektette le a kiküldendő szervezési bizottságnak, amely önmagát szükség szerint további tagok bevonásával ki is egészítheti. Ezuttal a közgyűlés jelölő-bizottsága 44 tagot jelölt ki a népközösség sorából, akik egy a munkásságot, mint az iparos, magántisztviselői, a mezőgazdasági, a kereskedelmi és az intellektuális társadalmi magyar tömeget képviselik. Böszörményi Benedek vezetése mellett a szervező bizottság titkárává Bodnár Józsefet jelölték. A közgyűlés egyhanguan elfogadta a szervező bizottság névszerinti felolvasott jelöltjeit és felhatalmazta, hogy lsson hozzá a legeredményesebben a szervezés munkájához.

Az aradi Magyar Népközösség szervező-bizottsága

A Romániai Magyar Népközösség aradi tagozata szervező bizottságának névsora a következő:

IPAROSOK: Zombory Gyula Idrász, Román Róbert bádogos, Pánits Pál szabó, Uzsonra István asztalos, Matuz András műszerész, Barthel Ernő mézeskalácsos, Horváth József mechanikus, fji. Várhol László cipész.

KERESKEDŐK: Pelcz József, Hegedűs Lajos, Juhász Gábor, Lőrincz József, Zahoránszky Dezső, Buschi Eml.

ÉRTELMISÉGEK: Szombathy Tiborné, Ivánka N. építész, Belezna István festőművész, dr. Párecz György ügyvéd, Sz. Jakab Géza lapszerkesztő, Deér Béla tanító, Szentiványi Elek ügyvéd, Pényes Lóránd, Kovács György hírlapíró, Szöcs Didiák hittanár, Papp Andor, Böszörményi Benedek építész, dr. Vitos Pál ügyvéd és dr. Szuchy Pál ügyvéd.

MAGÁNTISZTVISÉLŐK: Unger Gyula, Zirher József, Papp Antal, Csenka Gábor, Bodnár József, Hentschel István, Kellv István, Pöhm Tivadar.

MUNKÁSOK: Oláh György, Badajik Ferenc, Káli János, Kiss János, Jakabos György.

GAZDÁK: Dániel Péter, Blaskovits István, Went László és Mihelyi Vidor.

Purgly László felszólalása

A tárgysorozat letárgyalása után Purgly László, a megye magyarságának nevében szólalt fel és markáns szavakkal hangsúlyozta azt, hogy Aradmegye magyar lakossága s derék magyar gazdanépe a múltban is feladatainak magaslátan állott és minden körülmények között eleget tett kötelességének. Ma a szervezés munkáját a községekben megindítani még igen nagy nehézségekkel jár. Eppen ezért indítványozta, hogy az értekezlet hívja fel a megye magyar lakosságát, hogy elvben csatlakozzék az Aradon kibontott népközösségi zászlóhoz, mondja ki továbbá az értekezlet, hogy kellő időpontban egy bizottság járja végig a vármegye magyar lakta helységeit, a népközösségi tagozatok felállítására céljából.

Purgly László nagy lelkesedéssel fogadott bejelentése után Bodnár József szögezte le hatáson az alakuló közgyűlés munkájának sikerét és a ki-

Varga Béla dr. unitárius püspök a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny munkatársa: Jelentettük, hogy a Magyar Tudományos Akadémia pénteki ülésén levelező tagjává választotta dr. Varga Béla unitárius püspököt. Az elmúlt év folyamán két erdélyi személységet, nevezetesen dr. Kelemen Lajos történetészt és dr. Jakabffy Elemért, a Magyar Kisebbség című folyóirat szerkesztőjét érte ez a megtiszteltetés, amelyben most dr. Varga Béla püspöknek volt megérdemelten része. A nagy tudású egyházi vezetőferfi most 30 esztendeje, 1909-ben nyert doktorátust a kolozsvári, akkor Ferenc József elnevezéssel működő tudományegyetemen és az azóta eltelt három évtized alatt értékes, eredményes és megbecsült tevékenység jegyében megszakítás nélkül munkálkodott. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste az unitárius kollegiumban lévő hivatalában dr. Varga Béla püspököt, aki rengeteg dolga közepette is szakított magának annyi időt, hogy néhány kérdésre válaszoljon.

— Hivatalosan még nem kaptam értesítést a megválasztásról, — mondotta a Magyar Tudományos Akadémia új levelező tagja, — de már megelőzően tudtam arról, hogy erre a megtiszteltetésre érdemesítettek s közölték velem, hogy a pénteki ülésen levelező taggá választanak, a bölcsészet és tudomány szakosztályban való működési körrel. Arra a kérdésre, hogy milyen tudományos munkám eredményeként ért ez a megtiszteltetés, hirtelen nem is tudnék válaszolni. Dolgoztam és mondtam sokat dolgoztam az elmúlt években. Ami jelentősebb tudományos munkáimat illeti, 1929-ben, a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában jelent meg a logikai érzékre és az erre vonatkozó tudományos munkásság kialakulásának történetére vonatkozó munkám, 1936-ban pedig Szegeden jelent meg a „Neveléstudomány alapelemei” című könyvem, valamint sok egyéb, 30 év alatt. Ami a székfoglalót illeti, erre valószínűleg csak jövőre kerül sor, mert el kell készítenem a székfoglaló munkát is, amihez idő kell, pedig időm csak nagyon kevés van.

Véres incidensek a görög-bolgár határon

Belgrád. A görög-bolgár határon véres összeütközés volt, aminek következtében 14 határőrt megöltek, míg további 14-et megsebesítettek. A jelentések úgy szólnak, hogy hat főbb bolgár határőrség megtámadta a görög határőrséget, amelyet tüzeléssel árasztott el és közben megölték egy görög őrnagyot és 3 közlegényt, míg 5 görög katonát megsebesítettek. A megtámadott görög őrség segítséget kapott s megtámadta a bolgárokat, akik közül 10-et megölték és 9-et súlyosan megsebesítettek.

Mussolini ma, vasárnap Torinóban válaszol Daladier beszédére

Torino. Mussolini ma, vasárnap Torinoba érkezik, ahol a Vittorio Veneto téren fog beszélni a tömeg előtt. Ugy tudják, hogy Mussolini Torinóban válaszol Daladier miniszterelnök beszédére. Az olasz miniszterelnök az egész hetet Piemontban tölti és ellátogat a határ mentén fekvő Aosta, Vercei és Novara városokba.

A csehek engedélyt kaptak a német kormánytól autonom törvényhozó testület létesítésére

A képviselőket nem választják, hanem kinevezik

Prágából jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint a csehek a német kormánytól megkapták az engedélyt arra, hogy autonom törvényhozó testületet létesíthessenek azzal a feltétellel, hogy a törvényhozó testület által hozott törvények összhangban legyenek az 1939. április 15-én Hacha államelnök által aláírt okmány intézkedéseivel. A képviselőket nem választják, hanem azokat a cseh

protektorátus államelnöke és von Neurath német birodalmi protektor nevezik ki.

CORSO-MOZGO 11.30, 3 méra. 5, 7.15, 9.30

Cronin világhírű regénye után

„Réztábla a kapu alatt”
PARAMOUNT HIRADÓ.

Felhívás

az ország magyar lakosságához!

A Hivatalos Lap 1939. május 9-1 160-bis, számában megjelent választóji törvénnyel kapcsolatosan a N. U. F. Magyar Alosztálya a következőkre hívja fel a romániai magyar etnikai származású állampolgárok figyelmét:

1. A törvény értelmében a mai napra kezdődően új választói névjegyzéket állítanak össze. A névjegyzékbe való felvétel, illetve jelentkezés utolsó határideje 1939. május 24.

2. Eddig a napig, tehát 1939. május 24-ig városokban a városházán, községekben a községi előjáróságoknál személyesen kell jelentkezzenek mindazok a magyar etnikai származású állampolgárok, férfiak és nők, akik megfelelnek az alábbi követelményeknek:

a) a 30. életévüket betöltötték;
b) írástudók (írni és olvasni tudnak);
c) az alábbiak közül valamelyik foglalkozást űzik: 1. földművelés, vagy testi munka; 2. kereskedelem, vagy ipar; 3. intellektuális foglalkozás.

Nem jelentkezhetnek azok, akik büncselekményekért, súlyosabb vétségekért, hazaárulásért, szökésért, stb. el voltak ítélve.

A szenátusba való választási jogosultsággal bírnak azok a személyek, akik egyesítik a fentiekben írt követelményeket, azzal a különbséggel, hogy az említett foglalkozások tényleges gyakorlásán kívül az alábbi, hivatalosan elismert egyesületek, illetve testületek egyikének vezetőségi tagjai:

1. Földművelés és testi munkával kapcsolatos testületek (mezőgazdaság): mezőgazdasági kamarák, mezőgazdasági, szőlőtermelési, gyümölcstermelési stb. szindikátusok és egyesületek, munkakamarák, munkás-, magántisztviselői és iparos céhek.

2. Iparosok és kereskedők; ipari és kereskedelmi kamarák, kereskedői tanácsok, amelyek elismert jogi személyiséggel bírnak, továbbá a jogi személyiséggel rendelkező iparos egyesületek.

3. Szellemi foglalkozásúak: Tanítók, köznevelési tanárok, egyetemi tanárok s napok egyesületei, mérnöki, építész, orvosi, állatorvosi, ügyvéd, gyógyszerész, írók és művészek testületei.

A jelentkezés úgy városokban, mint községekben a már megalakult bizottságok előtt történik, ahol a polgár bemondja a szükséges adatokat, majd aláírja a bejelentési ívet. A hamis adatokat bemondó embereket súlyosan büntetik.

Felhívjuk Románia valamennyi magyar etnikai származású állampolgárát, hogy haladéktalanul jelentkezzenek az illetékes hatóságoknál s kérjék a választói névjegyzékbe való felvételüket.

A beiratás megkönnyítése céljából tanácsos a személyazonosságra vonatkozó iratokat vinni, esetleg a régi választási igazolványt.

Minden magyar embernek kötelessége, hogy eljen törvényadta jogával és felvétesse magát a választói névjegyzékbe.

A NEMZETI UJJÁSZÜLETÉS FRONTJÁNAK MAGYAR ALOSZTÁLYA.

Jósika János báró aláírásával az aradi Nemzeti Ujjászületés Frontja magyar tagozatához külön értesítés érkezett az elmúlt napon, amelyben a magyar tagozat kolozsvári központja felhívja a választásra jogosult magyar tagok figyelmét, hogy jelentkezzenek a választói névjegyzékbe való beírás végett minél tömegesebben. Az aradi front-tagozat az értesítést eljuttatta Pécskára, Kisenőre, Borosjenőre és Villágsóra is a Nemzeti Ujjászületési Front magyar tagozatának ottani megbízottaihoz, utasítva őket, hogy bármely felmerülő vitás kérdéssel haladéktalanul forduljanak a helyi vezető járásbírókhoz.

Nyugatról sem fenyegeti veszély Magyarországot

— mondotta a magyar külügyminiszter

Sopron. Gróf Csáky magyar külügyminiszter Sopronban beszédet mondott és hangzott, hogy Magyarországot nyugati határai felől nem fenyegeti veszély. Nyugaton barátaink vannak — mondotta többek között Csáky — és meg akarom nyugtatni a magyarságot jogaink csorbíthatatlanságáról, az idegen nemzetségektől pedig arról, hogy Magyarország elismeri a jogait, de ha ezt nem értenék meg és a határokon túl néznének, szembe fognak találni magukat a magyar nemzet erejével.

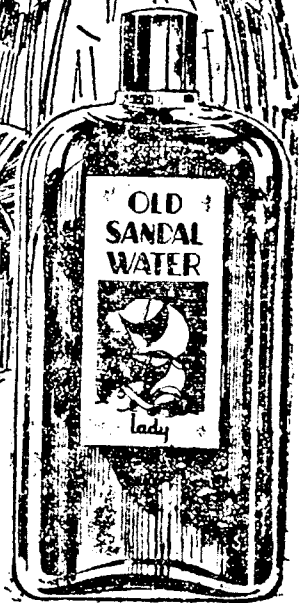
Tradicio

AMELYET EVSZÁZADOK MEGORIZTEK

„Old Sandal Water”, az angol arisztokrácia toalettvize.

„Old Sandal Water” — csakis a „vitorlással” valódi — több, mint illatos kölnivíz. Hála a természetes ébenfa, cédrus és egyéb egzotikus fakivonatoknak „Old Sandal Water” üdítő és mindenekfelett különleges illatú.

Az egész világon értékelik; „Old Sandal Water” most nálunk az országban is kapható, minden szaküzletben.

Old Sandal Water

TÖBB A KÖLNIVIZNÉL

LADY GYÁRTMANY

Május 23-ig meghosszabbították Aradon a jelentkezéseket a választói névjegyzék összeállítására

Minden nyugdíjas és magánzó is jogosult a szavazáson való részvétellel! — A nők is be kell iratkozzanak — Közel kétezer szavazópolgár jelentkezett már az első napon

A jelentkezések új rendje

Szombat reggel megkezdődött és egész napon keresztül tartott a választói névjegyzékek összeállításának munkája. Délelőtt sűrűn, délután ritkábban jelentkeztek a szavazópolgárok, akiket a városházán két, Mikalákn és Gáiban pedig egy-egy bizottság elbírálása alapján jegyezték be a névjegyzékbe. Általában a személyazonosság, az állampolgárság és a foglalkozás igazolását kérik, olyan esetekben azonban, amikor a bizottság tagjai ismerik a jelentkezőket, igazolás nem szükséges. A foglalkozást adónyvuttával is bizonyíthatja a jelentkező, mert ezen a foglalkozás is fel van tüntetve. Ugy a városházán, mint a két külső városrészben működő bizottságok a legnagyobb rendben, fennakadás nélkül folytatják munkájukat, amit azonban vasárnap — az eredeti elhatározástól eltérően — megszakítanak. Ugyanis

szombaton délután hét órákor távirat érkezett a belügyminisztériumtól a városvezetőség címére és ez a távirat elsősorban a választói névjegyzékek összeállítására meghatározott határidőnek május 23-ig való meghosszabbításáról intézkedik és így feleslegessé vált a vasárnapi munkaszünet megbon-

tása. Május 23-án délig fogadnak el jelentkezéseket. A városvezetőség különben úgy intézkedett, hogy hétfőtől kezdődőleg megváltozik az összeírás munkarendje, amennyiben kizárólag reggel kilenc órától déli két óráig állnak a bizottságok a közönség rendelkezésére.

Az említett belügyminiszteri távirat a hosszabbításán kívül két másik fontos rendelkezést tartalmaz. Az egyik: megszünteti a nyugdíjasok szavazójogosultsága körül keletkezett félreértést és minden más törvényt magyarázattal szemben megállapítja, hogy

minden nyugdíjas szavazójogosult, tehát foglalkozásának megfelelő érdekképviselői csoport keretén belül, vagyis a három főfoglalkozási ág számára összeállított nyilvántartások valamelyikébe bejegyzendő valamennyi jelentkező nyugdíjas.

A másik fontos intézkedés: a nők szavazati jogosultságára vonatkozik. A jelentkezések első napján az volt a helyzet, hogy a törvény határainak szövege miatt, azokat a nőket, akik háztartásban tevékenykednek, nem

J E L E N T I K E G Y N A G Y O B B T R A N S Z P O R T
 elektropneumatikus „VITOS“ harisnyaszemfelszedőgép
 megérkezését. Orizke ljenek a hamisitványoktól és kérjük kizárólag a francia
 „VITOS“ (Troyes-Franta) gépeket.
 Engedélyezve az egész világon. — Képviselet és raktár:
OFICIUL COMERCIAL PENTRU ORIENT S. A. R.
 București, Str. Academiei 2. Telefon 5.05.79. — Fizetési feltételek és bemutatások kérésre.

A jugoszláv—magyar Davis-Cup

Budapest. A jégeső miatt tegnap megszá-
 kított jugoszláv—magyar Davis Cup mérkő-
 zést megkezdték. Az egyes mérkőzéseket ját-
 szották: Mitics—Gáborv 6:3, 0:6, 2:6, 6:1,
 6:1. Asboth—Buncsek 7:5, 4:6, 6:5. Ez a játék
 a sötétség beállta miatt félbeszakadt.

vették fel a választói névjegyzékbe. A belügy-
 minisztérium most úgy intézkedett, hogy
 minden olyan polgárnő, aki saját háztartásá-
 ban tevékenykedik, saját kérelmére, felve-
 bető a névjegyzékbe, még pedig a kétkézi
 munkások csoportjába.

Megjegyzendő, hogy a háztartásbeli alkai-
 mazottak szavazó-jogosultsága, mivel kétkézi
 munkásokról van szó, nem is volt vitás.

Ami a szenátorválasztói névjegyzék össze-
 állítását illeti, itt voltak bizonyos félreértések,
 amelyeknek elsimítására azonban már intézke-
 dés is történt. A törvény 73. szakasza ugyanis
 kimondja, hogy a 11. szakaszban említett egye-
 sületek, vagy szakmai kollégiumok, a törvény
 közzétételétől számított három napon belül előter-
 jeszteni kötelesek összes működési és szervezési
 irataikat a bucuresti-i Itélőtábla elnökéhez, hogy
 azt döntsék — legkésőbb két nap elteltével —
 melyek jogszerűt és ténylegesen azok az egyesü-
 leték és szakmai kollégiumok, amelyeknek tag-
 jai szenátorválasztói és jelölési joggal bírnak. A
 városvezetés már körlevelet is intézett az
 összes számbajelölt szakmai érdekképviseletek-
 hez, amelyben a törvényben előírt kötelezettség
 teljesítésére szólítja fel ezeket a közületeket. Ez
 a törvény által előírt háromnapos határidő már
 lejárt ugyan, de intézkedés történt az így adó-
 dott helyzet tisztázására. Egyébként

a szenátorválasztói névjegyzékkel kapcsola-
 tos felvilágosításokat a törvényszék főnöki
 irodájában Daescu igazgató adja meg az ér-
 deklődőknek, mindennap kilenc órától déli
 egy óráig.

Szenátorválasztó jogosultsággal bírnak azok,
 akik valamely elismert jogi személyiséggel ren-
 delkező egyesületben választmányi tagok. A tör-
 vény szövege szerint a következőket tartalmazza:

11. szakasz. Szenátorválasztási joggal bírnak
 azon román állampolgárságú férfiak és nők,
 akik a következő feltételeknek felelnek meg: a)
 betöltött 30. életév, b) írni és olvasni tudás, c)
 ne álljon fenn a jelen törvényben meghatáro-
 zott alkalmatlanság esete, d) a választó az ál-
 lamban létesített, a három főfoglalkozási cso-
 porthoz tartozó testületek valamelyikének —
 amint azt a jelen törvény 5. szakasza előírja —
 vezetőségi tagja, nevezetesen:

I. FÖLDMŰVELÉSÜGY ÉS MUNKA CSO-
 PORT: 1. Mezőgazdasági kamara. 2. Mezőgaz-
 dasági, borszáti, gyümölcsstermelési stb. egye-
 sületek és szindikátusok, amelyek elismert jogi
 személyiséggel rendelkeznek. 3. Munkakama-
 ra. 4. Munkás-, magánisztviisei- és iparos-
 céhek.

II. KERESKEDELMÉ ÉS IPARI CSOPORT:
 1. Kereskedelmi és Iparkamara. 2. Szatul Ne-
 gysztorosc, vagyis kereskedelmi testületek, ha
 elismert jogi személyiséggel rendelkeznek. 3.
 Elismert jogi személyiséggel bíró iparos-
 sületek.

III. ÉRTELMI CSOPORT: 1. Tanítók
 egyesülete. 2. Középszkolai tanárok egyesüle-
 te. 3. Egyetem tanárok szervezete. 4. A klérus
 egyesülete. 5. Mérnök egyesület, vagy kollé-
 gium. 6. Értész egyesület, vagy kollégium.
 7. Orvosegyesület, vagy kollégium. 8. Állator-
 vosi egyesület, vagy kollégium. 9. Gyógysze-
 resz egyesület, vagy kollégium. 10. Ugyvéd-
 egyesület, vagy kollégium. 11. Írók és szöpmü-
 vézzettel foglalkozók egyesülete, vagy kollé-
 giuma.

Az első jelentkezési napon, becslés szerint,
 közel kétezer jelentkeztek a négy bizottság-
 náb pontos számadatok azonban nem állnak
 rendelkezésre, mert szombat este nem összesi-
 tették a napi jelentkezések eredményét.

Uj tagokat avattak az aradi kongregációkban

Szombaton befejeződtek a lelki gyakorlatok

A napokon át az aradi Minorita Kulturház
 kápolnává átalakított nagytermében tartott
 lelkigyakorlatok szombaton reggel befejező-
 tek és ez alkalommal mondotta el a lelkigya-
 korlatokat lezáró, emelkedett szellemű, meg-
 kapó szentbeszédét Szalay Mátvás dr., az is-
 mert erdélyi papköltő. A szentbeszéd után a
 lelkigyakorlatok résztvevői szentáldozásra já-
 rultak, amely ugyancsak a kápolnában folyt le.

Cserépkályhák

nagy választékban

Keller József kályhás-
 mester-nél
 Str. MARAESTI 9. szám. — JAVÍTÁST, ATRAKÁST és
 CSEMPEZÉST OLCSON VALLAL.

A lelkigyakorlatok résztvevői szombat
 este hét órakor megjelentek azon a lélekemelő
 ünnepségen, amely a minorita templomban
 folyt le és amelyen az aradi kongregációk öt-
 ven új tagját avatták fel. Az új tagokon kívül

a kongregációk négyszáz tagja vett részt az
 avatási ünnepségen, amelyen a felavatási szer-
 tartást dr. Lakatos Ottó plébános, szentszéki
 tanácsos végezte.

Az ünnepségre a következő kongregációk
 vonultak fel: a zárda Szent Ágnes kongrega-
 ciója Novák R. Mihály rendtartományi titkár,
 prézes vezetésével, az iparoslányok Szent Mar-
 git kongregációja Kulcsár Kálmán prézes ve-
 zetésével, a Szent Erzsébet kongregáció La-
 katos Ottó dr. plébános, prézes vezetésével és
 az urileányok kongregációja Szalay Albert pré-
 zes vezetésével. A már felavatott tagok az ün-
 nepség alkalmával megújították fogadalmukat.

Lakatos Ottó dr. plébános a kongregációk
 új tagjaihoz mély gondolatokban gazdag, meg-
 kapó beszédet intézett.

Közreműködött az ünnepségen a zárda
 leánygimnáziumának énekkara Borvász Cas-
 tilla nővér zenetanárno vezetésével.

Selyemharisnyát,

férfi és gyermekharisnyát, selyem és
 cérna reformot és combinét, bőr és
 cérna keztyüt, szvettort legolcsóbban

Bogyónál,

Str. Eminescu 1.
 (Csero-mozsi mellett)

Hogyan kell kitölteni Aradon az ingatlan-könyveket?

Az aradi rendőrség hivatalos fevilágosításai — Külön „törzs-
 lapok“ kiállítását rendelték el

Az aradi rendőrkveszturán is befejeződtek
 az ingatlan-könyvek benyújtásával kapcsolatos
 előkészületek és ennek következtében

a hatósági szolgálat hétfőtől, május 15-től
 kezdve már a közönség rendelkezésére áll.
 Az ingatlan-könyvek benyújtása pénteken
 reggel, a később közölt sorrend alapján
 veszi kezdetét.

de előzőleg, hétfőtől kezdve minden háztulaj-
 donosnak az illetékes kerületi rendőrségtől az
 ingatlan-könyvben lévő „Fisa“-kon kívül —
 melyekről szemléltető példákat adunk — törzs-
 lapokat kell beszerezniük. Ezeket a törzslapo-
 kat hétfőn, kedden és szerdán osztják ki a ke-
 rületi rendőrségeknél abban a sorrendben, a
 hogy azért az érdekeltek jelentkeznek. A ke-
 rületi rendőrségek a három napon keresztül ki-
 vételesen

reggel 8—1-ig és délután 3—7 óráig

állnak a nagyközönség rendelkezésére, hogy
 mindenki részére kioszthassák az ingatlan-
 könyvben nem szereplő

törzslapokat,

amelyeket csakis a kerületi rendőrségeknél le-
 het beszerezni. Ezeket a törzslapokat csakis
 hétfőn, kedden és szerdán osztják ki és ezért

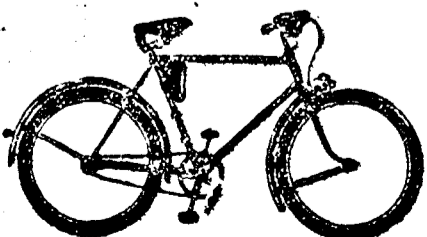
mindenki saját érdekében a megjelölt hatá-
 ridőn belül jelentkezzen a törzslapokért, mert
 a határidő lejártá után azokat nem lehet be-
 szerezni, viszont a törzslapok

nélkül Aradon az ingatlan-könyveket nem
 fogadják el.

Az említett törzslapok négyfélék, még pe-
 dig fisa generala (általános törzslap), fisa de
 confesie (vallási törzslap), fisa de nationali-
 tate (nemzetiségi törzslap) és fisa de profes-
 siune (foglalkozási törzslap.) A törzslapok kü-
 lönböző színűek és azokat minden egyes csalá-
 dtag részére ki kell tölteni. A törzslap dara-
 bonkénti ára 3 lei és azt a háztulajdonosoknak
 kell kitölteni a lakók által rendelkezésére bo-
 csájtott hivatalos okmányok alapján. A törzs-
 lapok adatainak hitelességeért a háztulajdonos
 felelős a hatóságokkal szemben. A házban lakó
 valamennyi személyről külön-külön törzslapot
 kell kitölteni. A foglalkozási törzslapot csakis
 azoknak kell kiállítani, akik valamilyen szak-
 mai kiképzésben részesültek és pontosan fel-
 kell tüntetni az illető foglalkozását mint pél-
 dául: borkereskedő, szódavizgyáros, fogorvos,
 vegyész-mérnök vagy éppen háztartási alkalm-
 mazott. A nemzetiségi törzslapon az etnikai
 származást kell feltüntetni a valóságnak meg-
 felelő adatokkal, mert a hamis adatok beveze-
 tése súlyos büntetést von maga után.

A törzslapokat olvasható irással kell ki-
 tölteni. A családi neveket nem szabad elferdí-
 teni és azzal a helyesírással kell írni, ahogy az
 a lakó hivatalos okmányaiban szerepel: pél-
 dául:

Kardos-t nem lehet Kardos-nak írni, míg
 a keresztneveket románul kell bevezetni.
 A helytelenül kiállított törzslapokat nem fo-
 gadják el a hatóságok.

Meister, Elite, Brennabor, Ideal

kerékpárok a szezon legjobb márkái!

Nagy választékban:

Kalmár Józsefnél

Arad, Str.
Bratianu 1

Az ingatlanoknyvek beadása, — mint fentebb közöltük — pénteken, május 19-én kezdődik meg. Azokat a népesedési hivatalnál kell benyújtani a törzslapokkal együtt. Az ingatlanoknyvek kiállítására is különös gondot kell fordítani. Az ingatlanoknyvet, amelyet a háztulajdonos szerez be a háztulajdonos állítja ki a bérlő segítségével és az általa rendelkezésre bocsájtott szükséges hatósági okmányok alapján. Eppen ezért

a lakóknak kötelességük irataikat a háztulajdonos rendelkezésére bocsájtani, mert az adatok hitelességéért a háztulajdonos felelős.

Azok, akik megtagadják az iratok kiszolgáltatását, szigorú büntetésben részesülnek, mert ezekről a háztulajdonos jelentést köteles készíteni a hatóságok részére.

Az első számú „Fisa 1.”-n csak a család-

MEDREA női divatáruház

Omescu-patika mellett.

MUSELYEM IMPRIMÉK, TOBRALCO és ANGOL CRÉPPER KÜLÖNLEGES MINTAKBAN.

Francia selyem imprimé exclusivitásai csodásak!

főt kell feltüntetni, míg a második sz. iven, a „Fisa 2.”-n a családfőn kívül fel kell tüntetni a családtagokat és a lakásban tartózkodó valamennyi személyt, az alkalmazottakat is.

Azon háztulajdonosok, akiknek házaikban üzletek, raktárak, műhelyek, irodák vannak, a második számú iven fel kell tüntessék a bér- lőn kívül annak alkalmazottait is, de a rovatok közül csak az „Observatiuni” rovatot kell ki-

töltsék, még pedig azt kell ott feltüntetni, hogy az alkalmazottak hol vannak, lakásaik címén, ingatlanoknyveze.

Itt közöljük azt is, hogy az üzletekre nem kell „Apartament” jelzést tenni

ezeket a jelzéseket egyébként csak a háromnál több lakással rendelkező házakban kell kifüg-

Az 1-es számú fisát a háztulajdonos állítja ki, a második számú fisát a bérlő:

FISA Nr. 1.

A IMOBILULUI DIN:

COMISARIATUL I.

Municipiul Oraşul Comuna Sub urbana

ARAD

BULEVARDUL CALEA STRADA PIATA -UNDATURA	Fericirii	Nr. 15.

COMPUS DIN:

APARTAMENTE	trai	INDUSTRII	INSTITUTII MILITARE
GARSONIERE		PRĂVĂLII	INSTITUTII DE STAT
CAMERE MOBILATE	două	ATELIERE	INSTITUTII PART. CĂMINE

PROPRIETAR

Numărul apartamentului	NUMELE ŞI PRONUMELE LOCATARULUI PRINCIPAL	Destinaţia încăperii	In ce calitate deţine apartamentul (Proprietar, chirias sau alt titlu)	In baza căruia titlu îl deţine: Nr. actului de proprietate sau al contractului de închiriere, vizat de Ad-tia Financiară	OBSERVAȚIUNI
1.	Nagy Petru	Locuință	proprietar	Contract No. 15738/931 Adm. Fin. Arad	
2.	Budac Ion	"	chirias	Contract No. 8375/938 Adm. Fin. Arad	
3.	Szegedi Aurel	"	chirias	Contract No. 7538/938 Adm. Fin. Arad	
4.	Neagu Dumitru	"	chirias	Contract No. 3456/938 Adm. Fin. Arad	
5.	Petru Eliza	prăvălie	chirias	Contract No. 4569/938 Adm. Fin. Arad	
6.	Sonnenfeld Ladislau	locuința	portar	Contract verbal	

1) Datele se vor da numeric însă scrise cu litere și vor cuprinde, încăperile întregi și imobil.
2) Se va trece numai proprietarul sau persoanele care au încheiat contractul și memorii familiei.

Pretul fisel 3 lei

FISA Nr. 2.

COMISARIATUL I.

Municipiul Oraşul Comuna Sub urbană

ARAD

A 1) Apartamentul nr. 1. DIN IMOBILUL SITUAT IN

PROPRIETAR sau CHIRIAS

STRADA Fericirii Nr 15

- * Nr. rolului percepției fiscale 739
 - * Nr. abonamentului la Radio 13975
 - * Auto Nr. 1568 Arad
 - * Camion auto Nr. _____
 - * Motocicleta Nr. _____
 - * Arme Vânătoare Nr. 458/935
- * La fiecare observ. și se vor nota celelalte care intră în un sau mai multe din aceste categorii.

2) Destinația încăperii	NUMELE ŞI PRONUMELE locatarului principal și al tuturor celor care locuiesc cu dănsul inclusiv servitorii	Locul și data nașterii	Profesiunea, funcția sa, meseria sau situația sa	Naționalitate	Religie	Situația militară se va trece numai în cazul livretului militar	Nume și sau criteriul care a serventului pe baza cărora s-a făcut înscrisura	Observații
Locuință	Nagy Petru	Arad, 15. Iul. 1904	comerciant de cereale	maghiar	ref.	sergent, carnet Nr. 315 Cerc. Recr. Arad.	Buletin populației Nr. 785 Arad	
	Kovács Ileana	Arad, 12. IV. 1908	casnica	"	"			
	Alexandru	Arad, 18. VI. 1934		"	"			
Locuință	Ioan Kovács bunicul	Arad, 21. II. 1867		maghiar	ref.		Buletin populației Nr. 67 Arad	

1) Se va specifica destinația: Apartament, garsonieră, cameră mobilată, prăvălie, etc. arătându-se numărul apartamentului respectiv din Fișa Nr. 1.
2) Locuință, atelier, prăvălie, garaj, etc.
3) Act de armată, Carnet C. F. K., Buletin de populație, etc.

Pretul fisel 3 lei

A 2-es számú fisát minden bérlőnek külön kell kiállítani, úgy ahogy itt közöljük. Személyi adatain kívül közölnie kell a fisa felső jobbsarkában levő rovatokban a percepcia nyugtájának számát, rádió előfizetési számát, autó, motorkerékpár, vagy fegyverviselési engedélyének számát. Mindenkinek, annak az ak-

kában van. Már eddig is sok hibát tettek a nemzeti-ségi rovat (naționalitatea) kiöltésénél. Az természetes, hogy aki református, vagy zsidó vallású, az is román állampolgár, de ebbe a rovatba a nemzetiséget kell beírni, nem pedig az állampolgárságot. Felhívjuk olvasóink figyelmét, tanulmányozzák az itt közölt két kitöltött fisát és annak alapján töltsék

ki és adják be a háztulajdonossal együtt az illetékes kerületi rendőrkapitányságnak. A családtagok, gyermekek, esetleg szülők részére, akik gyermekeikkel egy háztartásban élnek, külön rovat van. A fisa hátsó lapján pedig — ahol a családfő alá is írja — külön rovat van a háztartási alkalmazottak számára.

HIREK

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőny cím: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre... 840.00 || Negyedév... 210.00
Hónap... 420.00 || Egy hónap... 70.00

ANYÁK NAPJÁRA

Írta: FALUS LAJOS

Nekem már nincs anyám, ki simogasson.
Estére érve álomba ringasson.
Gyengéd kezével édesen becézzen.
Szelid szaván szép mesét meséljen.

Az én anyáma a kéklő égben él már:
Csillag-szemével onnan néz le énrám.
Ha boldognak lát, arca felragyog.
De mindig sir, ha szomorú vagyok.

Az én anyám olyan, mint mindegyik:
Önekl föl, ha gyermekét verik.
Ne bántások há' egymást, emberek!
Minden rossz s... egy anyán ejt sebet.

Minden ütés egy anya-szívet éf.
Nyomában onnan serken ki a vér.
Oh, szeressétek egymást, emberek!
Anyátokérf... ha másért nem lehet..

— ZÜRICH TÖZSZEZARLAT: Páris 11.79 és fél, London 20.85, Newyork 445 és háromnyolcad, Brüsszel 75.77 és fél, Milánó 23.41, Amszterdam 238.75, Berlin 178.65, Szófia 5.40, Prága 15.20, Varsó 83.75, Belgrád 10, Bucuresti 3.25.

— Előkelő katonai személyiségek udvari ebédei. Az udvarnagyi hivatal közli: Május 10-én Ófelsége II. Carol király Mihai nagyvaida kíséretében megjelent az ünnepi Te-Deumon és az azt követő cotroceni-i katonai díszfelvonuláson. Ebédén vendégül látta a miniszter elnököt, a hadfelszerelési, légügyi és tengerészeti minisztereket a nemzetvédelmi miniszterium államtitkárait és a helyőrség nagyobb esapattestjeinek parancsnokait.

— MÁJUS 17-ÉN BUCURESTIBEN ÖSSZEÜL A KISANTANT GAZDASÁGI TANÁCSA. Bucuresti. A kisantant gazdasági tanácsa május 17-én, szerdán ül össze Bucurestiben. A megnyitó ülése Dr. Gafencu külügyminiszter fog elnökölni.

— Gafencu fogadta Bárdossy magyar követet. Bucurestiből jelentik: (Rador) Gafencu külügyminiszter tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta Racinsky lengyel nagykövetet és Bárdossy magyar követet. Délután Hoare angol követ jelent meg kihallgatáson.

— Titeanu sajtóügyi miniszter kiüntetése. Titeanu Eugen sajtóügyi miniszter a május 10-iki nemzeti ünnep alkalmából magas kitüntetésben részesült. Carol királyi Titeanu miniszternek a román koronáténd nagykeresztjét adományozta. Titeanu sajtóügyi miniszter magas kitüntetése tulajdonképpen az egész romániai sajtó kiüntetése, amely a miniszter vezetése alatt teljesíti szép, de nehéz feladatát. Titeanu miniszter ráermettséggel és nagy körültekintéssel látja el a sajtó vezetését és ezzel nagy részt vesz az ország újjáévesében és fejlesztésében. Titeanu Eugen minisztert kiüntetésé alkalmából az egész sajtó osztatlan örömmel és ragaszkodással üdvözi.

— ELHALASZTOTTÁK A „BUCURESTI-I HÓNAP” MEGNYITÁSÁT. Bucurestiből jelentik: A „Bucuresti-i Hónap” május 15-re tervezett ünnepélyes megnyitását május 22-ére halasztották el.

— Előbélép a nyári hivatali áraférend. Bucurestiből jelentik: A közhivatalokban május 15-ével a nyári hivatali áraférend lép érvénybe.

Goldschmidt Bank sors egyosztálya
Vasárnap egész nap nyitva!
Huzás hétfőn!

— Makray prépost nem lépett ki a magyarországi Keresztény Pártból. Budapestről jelentik: Az egyik budapesti lap híradása szerint, mi is megirtuk, hogy Makray Lajos prépost kilépett a kereszténypártból és pártonkívüli programmal. Rainiss Ferencsel szemben lép fel. Ezt a hírt most Makray Lajos prépost megcáfolta azzal, hogy nem lépett ki a keresztény pártból, sőt a pestmegyei déli kerület listavezetője.

Anglia szerelmé megszabadulni Halle Szelasszietől!

Londonból jelentik: Előkelő colomból polzárókból álló bizottság táviratilag meghívta Halle Szelassziet, a volt négszt, hogy költözzék családjával együtt Ceylon szigetére, ahol élete fogytáig menedéket és vendégszögot élvezhet. Az ajánlat mögött állította az angol kormányt relik: amely a volt négszt huzambs anallal tartózkodását kezdli térhesnek találni.

— Ködhe került és kényszerleszállást végzett a Dunán Magyar Sándor a világhírű óceánrepülő. Budapestről jelentik: Ifju Horthy István vezetésével cslörtökön indultak el a magyar sportrepülök Londonba: A repülök csoportját péntek reggel követte repülőgépen Magyar Sándor, az ismert magyar óceánrepülő és Wenckheim egy másik repülőgépen. Wenckheim, aki pilótával repült, Komárom tájékan ködhe került és visszafordult gépével Budapestre. Magyar Sándor azonban elvesztette a tájékozódást és kényszerleszállást végzett a Dunán. Magyar Sándornak sikerült partraérnie, repülőgépe azonban valószínűleg elsüllyedt.

Tegyen egy próbavásárlást
SZMÜTNY
nőidivat és kelengycárhá ávan, S. r. Miltánu 2-4
hol **finomab, jót, olcsón vásárolhat.**

— Betörök a borbélyüzletben. Az elmúlt éjszaka folyamán betörök jártak Varga Pál aradi borbélymester Numa Pompiliu úccá 30. szám alatti műhelyében. A kellemetlen látogatók több ezer lel értékű szerszámot zsákmányoltak.

LIMBECK
temeikezési vállalat
méltányos árak mellett vállalja egyszerű és dísztemetéseket rendezést.
STR. GOLDIS 1.
sz. alatti ul. helysé. eb. n. Telefon 10-93.

— Temesvári rendőrtiszt holttestét halászták ki a Bégából. Temesvárról jelentik: Románszentmihály község határában a Bégából egy férjholttestet halászták ki. Megállapítást nyert, hogy a holttest Ursu Nicolae temesvári rendőrtiszttel azonos, aki tíz nappal ezelőtt tűnt el lakásáról. Megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy a rendőrtiszt gyilkosság, vagy öngyilkosság áldozata lett-e.

Legjobbkor

— Jónapot kívánok, beszélhetnék, kérem, a ház urával?

! Hétnapos tavaszi GYÓGYKURA PUSPÓKFÜRDŐ-ben

Oradea mellett

Viktoria Kötőben Lel 980.—
Transilvania " " 1190.—
Dacia " " 1330.—

! A hétnapos kurában bentfoglaltatik napi háromszori étlap szerinti étkezés, szoba, gyógy- vagy Hullámfürdő!

Ha réumában szenved, végye most igénybe a kurát. A fenti árak június 15-ig meghosszabbíthatók.

— A volt háborus cserkészek Bucurestiben megjelenő folyóirata, a „Progresul” legutóbbi számában olvassuk a következőket: Barbat Coriolan: ismert aradi író és közíró jelenleg új regényen dolgozik, amelyet a közeljövőben fejez be. Az új regénynek „Kálvária és Feltámadás” a címe és abban a szerző hiteles adatok és okmányok alapján a keresztért és nemzetükért annak idején legendás hősiességgel küzdött toledo-alcazarai spanyol ifju kadettek hadi tetteit írja le. Barbat Coriolannak eddig: Tavasz virágok, Any, Egy rendőrtiszt feljegyzései címen jelentek meg elbeszélései, míg „Az igazságszolgáltatás a szó” címen regénye jelent meg. Megjelenés előtt „A c c nélkül” címen a szerző antimarkista cikksorozata és „Vanacsak kézfiratban van meg” „A gró” című és „Wagner-muzsika” című regénye. Valamint „Társadalmi problémák” című tanulmány-sorozatát.

— A 93-as önkéntes-sergentyek Helyettese. A 93-ik gyalogezrednél szolgált önkéntesek, akik elev-sergent ranggal hirtnek, tekinthet nélkül korosztályra, sziveskedjenek haladéktalanul, a saját érdeklükben Bul. Reg. Maria, Bruder főtölüzletben legkésőbb e hó 19-ig a memorandum aláírása sa végett jelentkezni.

— Dr. Kilynyi belgyógyász főhedeje Hétfő-től Str. Alexandri 7., földszint. Új telefonszáma 2-3-4-1.

— A Bucuresti-i magyarok nagy majálisá 1939. május hó 21-én. (esős idő esetén május 28-án) lesz egész napra terjedően az Andronache-erdőben, ahová a Szent György-tértől induló 11-es villamossal lehet kiutni átszállással az 51-es autobuszra. Ez lesz ama közsémet Bucuresti-i református iskola-majális, amely évről-évre a legnagyobb szabásu ünnepély szokott lenni a Bucuresti-i magyarságnak. A majális rendezői a három Bucuresti-i református egyház és egyesületeik. A majális bevétele a „Bucuresti-i Református Iparos Kör” fenntartásában, a református iskolák mellé, le tesítendő első Bucuresti-i magyar „Tanácsközhöz” felállításának költségeire fordítják a rendezők. A református egyházi szervezetek ezen hagyományos majálisá 10 ezres tömegeket szokott felvonultatni. A 200 tagú rendezőbizottság minden szükségét előkészítései megteit a közönség étellel, itallal való ellátása és legjobbn szórakoztatása biztosítására. A céludatos ekvittézés ezen ünnepe minden Bucuresti-i magyar testvért szeretettel vár a rendezőség.

— A faszisták nem isznak kávét. Rómából jelentik: A faszista párt főtífkságára rendelete adott ki, amely közli, hogy a faszisták tartózkodjanak a kávé fogyasztásától: A kávéfogyasztás megtiltása a Brazíliával való kereskedelmi viszály következménye.

— A világszabadkőművesség helyzete. Rómából írják: Az Osservatore Romano érdekes adatakat közöl a szabadkőművességre vonatkozólag, amelyeket a társaság saját évkönyvéből merít. Ezek szerint a páholyok munkája igen megcsappant az utolsó években, miután egyes európai országok működésüket betiltották, így például Magyarország, Németországban, Lengyelországban, Pofügáliában, a németeti Spanyolországban s a szovjetunióban, Törökországban és Romániában nincs ugyan a páholyok működése kimondottán tilalom alá vetve, de gyakorlatilag lehetétlenné tették. Ugyancsak erős akadályokkal és megkötésekkel dolgozik a finn és brazil szabadkőművesség is. Az évkönyv szerint azonban a szabadkőművesek száma még mindig tekintélyes és az elvi összetartás és a hatalmi pozíció folytán világhatalom jellegű. Számuk az egész világon négy és félmillió.

— A CFR. autóbuzsok május 15-én élethelelték új menetrendjét technikai okokból, a 15-ös hét egyik napján teljes részletességgel a változások pontos feltüntetésével közöljük.

SPORT

Az AMEFA legjobb csapatával

Áll ki a Chinezul elleni vasárnapi mérkőzésre, amely Temesváron a Banatul-pályán kerül lebonyolításra. Az együttes a következő összetételben áll fel:

Gerold — Slivat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Léb, Reinhardt, Pintea, Perneki, Batrin.

Az AMEFA-t közel 500 főnyi szurkolóhad fogja buzditani az érdekesnek ígérkező mérkőzésen.

Az ifjúsági bajnokságban

Még négy hivatalos forduló van hátra, de egész csomó elmaradt mérkőzés vár ezenkívül lejátszásra. Vasárnap a bajnokság egyik legérdekesebb küzdelme várható a Gloria és az AMEFA ifjúsági csapatai között és a sorrend a bajnoki táblán a vasárnapi forduló előtt az alábbi:

1. AMEFA	22	19	1	2	104	21	39
2. Astra	21	16	3	2	81	29	35
3. Gloria	22	15	4	3	82	24	34
4. SGA	22	14	1	7	75	37	29
5. Olimpia	22	11	1	10	65	48	23
6. CAA	21	10	2	9	54	54	22
7. Fortuna	21	10	2	9	40	42	22
8. Intelegerea	21	9	2	10	56	60	20
9. Banatul	20	9	1	10	36	62	19
10. Unirea	21	7	2	12	46	68	16
11. Hakoah	21	6	2	14	30	62	14
12. Tricolor	20	5	—	15	31	76	10
13. Transilvania	21	5	—	16	26	59	10
14. Gaiana	22	2	1	19	25	109	5

Rossz szemel miatt

Eltiltották az ökölvívástól

John Henry Lewist,

az amerikai néger box-bajnokot

Páris. John Henry Lewis, a fiatal, 24 éves néger ökölvívó bajnok megérkezett a francia fővárosba apja társaságában. Az amerikai ökölvívót ugyanis az ökölvívó szövetség letiltotta a további boxolástól azon indoklással, hogy az orvosi vizsgálat megállapítása szerint szemei oly gyengék, hogy ha tovább folytatja a boxolást, könnyen megvakulhat. A néger ökölvívó az újságírók előtt a következőket mondotta:

— Valóban, mintegy négy év óta valamivel gyengültek a szemeim, de ez nem akadályozott meg abban, hogy Bob Olinnal szemben megnyerjem a világbajnoki címet és még másik számos mérkőzést ne nyerjek meg. Amidőn januárban Joe Louissal találkoztam, tüzetes orvosi vizsgálatnak vettem magam alá és a vizsgálat alapján kaptam meg az engedélyt a boxolásra. Annál meglepőbb a mostani rendelkezés, amely megvonja tőlem az engedélyt.

Valóban, John Henry Lewis, így egyszerűbb vizsgálatra kitűnően lát, olvas, boxol, sőt fest is. A néger boxolót meglátogatta Jeff Dickson és a megbeszélések során szóba került Lewis egy eseti leges mérkőzése a francia fővárosban.

A Sport és Kritika

hétfőn a rendes időben, a szokott gazdag tartalommal jelenik meg.

Teljesen részletes beszámolókat ad a nemzeti bajnokság mérkőzéseiről, különösen az AMEFA és a Chinezul összecsapásáról, ugyszintén a B) liga és a kerületi bajnokság meccseiről is. Pontos ismerteti a külföldi sporteseményeket is. Minden elárúsító helyen kapható.

O Vasárnapi tekemérkőzések. Mint már megírtuk, Arad válogatott tekecsapata Temesváron mérkőzik vasárnap az ottani válogatottal ellen, de ugyancsak Temesváron játszik az Intrătirea is az ottani Rapid tekezőivel. Aradon az AAC tekepályáin délután fél 4 órai kezdettel klubközi csapatversenyt bonyolítanak le az aradi csapatok éspedig az AAC-Prietenii és Tricolor, mely egyesületek válogatott játékosai nélkül közel egyforma játékerőt reprezentálnak, így érdekes küzdelemre van kilátás.

O Vivóverseny Aradon. Szombaton délután vivóverseny volt Aradon gvermekvívók részére és a törvívóversenyen a következő eredmények adódtak: 1. Donát 3 győzelem 10 tuss, 2. Schauer 3 győzelem 12 tuss, 3. Popa 2 győzelem. A versenyen öt vivó vett részt.

O Schneider vezet a román—lett mérkőzést. Románia és Lettország válogatott csapatai, mint ismeretes, május 18-án mérkőznek egymás ellen Bucurestiben. Erre a mérkőzésre a román B. válogatott csapat áll ki és a meccset a lengyel Schneider fogja vezetni. Schneider valószínűleg hosszabb időt tölt el Bucurestiben, miután ő lesz a május 24-iki angol—román mérkőzés egyik határbírója.

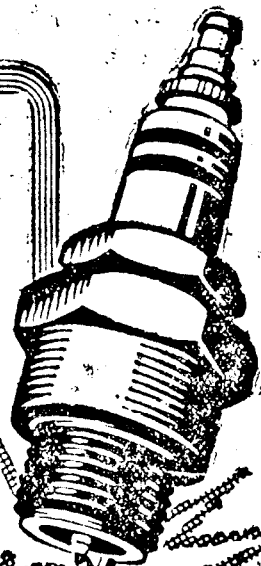
Bosch

gyújtógyertya

milliószor bevált a versenyeken és a mindennapi használatban. A leghíresebb versenyzők értékelik a BOSCH gyújtógyertyát. Az Ön motorja is jobban fog működni, ha minden 15.000 km. után új BOSCH gyertyákat szerel be.

LEONIDA & Co. București és fiókjai

Kapható az ország összes szaküzleteiben

Legjobb összeállítású Juventus érkezett Aradra

Előmérkőzés: Gloria—AMEFA ifjúsági rangadó

A Juventus csapata, amely vasárnap a Gloria pályán a Gloriával méri össze erejét, szombaton megérkezett Aradra, hogy a vasárnapi mérkőzésen pihentet állhasson ki a nagyfotosságu mérkőzésre. Az expedíciót Sever Alexandrescu vezeti, valamint Dobó a Juventus edzője és a Gloria ellen az összeállítás változatlanul ugyanaz, mint amilyen a Venus ellen volt és sikeresen szerepelt. A Gloria ellen tehát a következő tizenegy áll ki:

Sadovski — Dragomirescu, Tatar — Petrescu, Micu, Bandabur — Oana, Korony, Praszler, Dunareanu, Naciu.

Tartalékként Endrefi, Gorgorin és Zainescu érkeztek a csapattal.

A Gloria sem változtat csapatösszeállításán és ilyenformán a Juventus ellen is a következő csapat áll ki:

Theimer — Varjassy, Volentir — Siclován, Codrean, Micola — Tudor, Mariemut, Fritz, Henegar, Mercea.

A mérkőzésnek rendkívül érdekes előmérkőzése lesz, amennyiben fél 4 órai kezdettel a Gloria és az AMEFA ifjúsági csapatai bonyolítják le az ifjúsági bajnokság rangadóját.

Kik viselik a köztisztviselők visszaéléseiért a felelősséget?

Az utóbbi évtizedek egyik legnagyobb pere, amelyben a Számvevőszék és a Semmitőszék ellentétes felfogása küzd egymással

Ritkán akadnak olyan perek, amelyek a bírósági ügyiratok szapora tömegéből átkerülnek a nemzet történelem időálló lapjaira. A román felsőbb bíróságok most határoznak egy ilyen perben, amely messze meghaladja egy vitás jogeset elszigetelt jelentőségét és könnyen nyíthat új fejezetet a romániai közélet történetében.

Évekkel ezelőtt történt, hogy váratlanul ellenőrző vizsgálatot tartottak Tg.-Neamț város postahivatalánál. A vizsgálat eredményeként feltűnést keltett a városban, mivel a postafőnök terhére majdnem kilencszázezer lei jogtalan eltulajdonítását állapították meg.

A vétkes tisztviselőt azonban nem lehetett földi igazságszolgáltatás elé állítani, mert tetének várható következményei elől az önkéntes halálban keresett menedéket.

A közlekedésügyi minisztérium erre a megszokott eljárást követve, szabályszerűen bejelentette jogigényét az elsikkasztott összeg erejéig, az öngyilkos postafőnök hagyatékára. Ugyanakkor azonban a minisztérium az örökösökkel együtt egyetemlegesen felelőssé tette a kár megtérítéséért azt a két felettes tisztviselőt is, akiknek kötelességük volt a tg.-neamț postahivatal és személyzetének ellenőrzése.

A két főtisztviselő a miniszteri határozat ellen a számvevőszékhez fellebbezett, arra hivatkozva, hogy mulasztást nem követtek el, de ha még ez meg is állapítható volna a terhükre, nem vonhatók anyagilag felelősségre alárendeltjeik sikkasztásaiért.

A számvevőszék ezt az érvelést el is fogadta és a két tisztviselőt az anyagi felelősség alól felmentette.

A közlekedésügyi minisztérium azonban nem elégedett meg ezzel a megoldással és a számvevőszék döntését a Semmitőszék előtt

megtámadta. A Semmitőszék már a minisztérium álláspontját tette magáévá és a két postatisztviselő teljes anyagi felelősségét állapította meg.

A bíróságok megszervezéséről szóló törvények értelmében valamelyik semmitőszéki tanács ily jellegű döntéseit a számvevőszék egyesített tanácsainak jogukban áll felülvizsgálni. A számvevőszék élt is ezzel a jogával, egyesített tanácsban újból letárgyalta az ügyet és a semmitőszék ítéletét megváltoztatva kimondotta, hogy a felettesek anyagilag nem felelősek alantasaik visszaéléseiért.

Mint hogy nagy államérdekekről van szó, a közlekedésügyi minisztérium igénybe vette a legutolsó jogorvoslati lehetőséget is, amelyet a törvények nyújtanak és a számvevőszék egyesített tanácsainak döntését a semmitőszék egyesített tanácsai előtt felfolyamodással támadta meg.

Az a végső határozat, amely most ebben a kérdésben rövidesen elhangzik, nemcsak a jogászvilág eseménye lesz, hanem igen mélyreható változást hozhat az egész ország életében is, egy oly értelmű döntés, hogy a közalkalmazottak saját személyükben és minden vagyonukkal felelősek azokért a károkért, melyeket a reájuk bízott és ellenőrzésük alá tartozó tisztviselők okoznak az államnak, vagy a köznek.

Két kémert lefejeztek Berlinben

Berlinből jelentik: Tegnap Berlinben két lefejezés játszódott le. Bárddal lefejezték Georg Froch 29 éves és Mathias Gleser 57 éves egyénekét, akiket hazaárulásért ítélték halálra, mivel katonai jellegű értesítéseket adtak el külföldi kémeknek.

a gázárcokot nem kell már most megrendelni és azok ellenértékét a munkaadó részéről előlegezni. A munkaadó ezekben az esetekben a fentemlített részleteket havonta levonja a munkástól és amikor ily módon már rendelkezésre áll a gázárc árát kitevő 600 lei, rendel meg az említett munkások részére a gázárcot.

Abban az esetben, ha a munkás időközben eltávozna állásából, a levont összegeket ki kell szolgáltatni számára abban az esetben, ha a munkás nem akarja a 600 leies árú terjedő még hátralékos különbözetet egyösszegben kifizetni. Mindenesetre figyelmeztetni kell a munkást, hogy új munkahelyén fizesse be a régi munkaadójától visszakapott összeget és továbbra is eszközöltse a levonásokat, annál is inkább, mert 1939. október 30-ika után a munkaadók nem vehetnek fel olyan alkalmazottakat, akik gázárcal nem rendelkeznek.

Kilenc százalékban állapította meg a minisztérium a vállalkozói szerződések rentabilitási hányadosát
Május 15-ig kell bejelenteni a pénzügyigazgatóságon az április 1-én már folyamatban volt munkálatokat

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóságra miniszteri körrendelet érkezett, amely részletes utmutatásokat tartalmaz a vállalkozók (építések stb.) megadóztatására vonatkozóan. Tudvalevőleg az április 1-én életbe lépett egyenadós törvény értelmében a vállalkozókat ezentúl nem évi kivetéssel adóztatják meg, hanem arra kötelezték őket, hogy minden egyes elvállalt munkálatról kössenek szerződést, azt illetékeztessék, vagyis mutassák be a pénzügyigazgatóságon és az adót ennek a szerződésnek az alapján kell esetenként leróni. A törvény értelmében minden évben a központi pénzügyi bizottság rentabilitási hányadost állapít meg, amelynek segítségével a szerződésben foglalt összeget figyelembe véve, állapítják meg a vállalkozó tiszta jövedelmét. A folyó pénzügyi évben a központi pénzügyi bizottság a rentabilitási hányadost 9 százalékban állapította meg. Ez után fizetendő a törvényes kereskedelmi adó, viszont a vállalkozónak komplementális adót nem kell fizetnie.

Azon munkálatok esetében, amelyek több esztendőre terjednek, ki kell számítani, hogy egy-egy pénzügyi évre milyen értékű munkálat esik és az idej pénzügyi évre természetesen csak az erre az esztendőre eső jövedelem után kell az adót leróni.

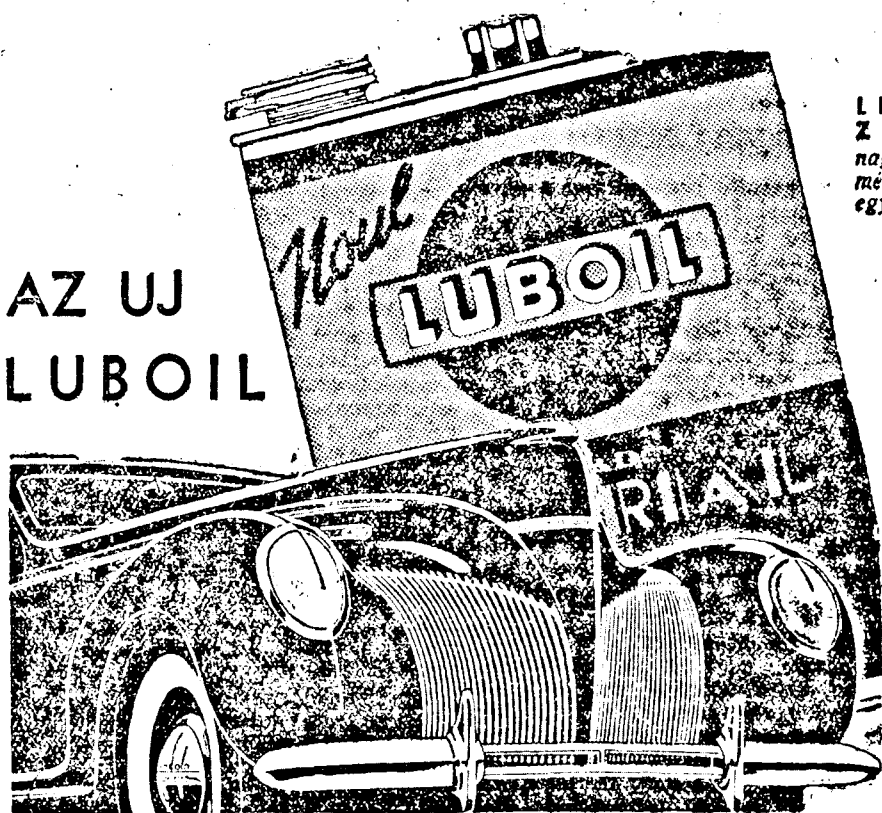
Intézkedett a minisztérium azon vállalatok kérdésében is, amelyek nemcsak munkálatok vállalásával, hanem kereskedelmi ügyletekkel is foglalkoznak. Ezek esetében a jövedelemnek az a része, amely a kereskedelmi tevékenységből származik, évi adókivetés alá esik. Ilyen esetekben a már kivetett adó nem vihető át a következő évre, hanem minden évben külön kell eszközölni az adókivetést.

Külön felhívta a minisztérium a pénzügyigazgatóság figyelmét arra, hogy az április 1-én már folyamatban volt munkálatokat legkésőbb május 15-ig be kell jelenteni a kivetési pénzügyigazgatóságon, egyben pedig azt is hangsúlyozza a rendelet, hogy az április elseje óta megindult munkálatokról szóló szerződéseket legkésőbb 30 napon belül be kell nyújtani a pénzügyigazgatóságra.

A volt szatmári Vulcan-gépgyár új érdekelttségbe kerül. A „Consum” című közgazdasági lap jelentése szerint a Petrosani szénbánya részvénytársaság, amely az utóbbi években a romániai feldolgozó ipar több ágába bekapcsolódott, előrehaladott tárgyalásokat folytat a volt szatmári, jelenleg bucaresti-i gép- és vasgyárral megvételére. A tárgyalások már olyan komoly jellegűek, hogy a nagyszabású üzlet rövidesen létrejöhet. Mint ismeretes, a Vulcan-gépgyár részvénytőkéje 100 millió lei, részvénytöbbsége a Sapira-család kezében van és azt az Unió-vasgyár ismeretes eladása alkalmával szerezték meg Sapirák. A Vulcan-gépgyár megvásárlása révén a Petrosani fokozottabb módon bekapcsolódik a román vasipari termelésbe is.

Április havi külkereskedelmi alakulása. A most közzétett kimutatás szerint április hónapban külkereskedelmünk a következőképpen alakult: Behozatal 1 milliárd 399 millió lei. (1938-ban 1 milliárd 341 millió), kivitel: 2 milliárd 159 millió lei (1938-ban 1 milliárd 543 millió lei).

AZ ÚJ
LUBOIL

LINCOLN
ZEPHYR
nagyobb teljesítmények elérésére egy megfelelő olajat kíván.
Ez az olaj az új Luboil.

ELISMERTEN A LEGJOBB ROMÁN OLAJ

Nem kellett sok idő ahhoz, hogy az új Luboil, az Unirea Társaság laboratóriumában válogatott román nyersolajokból készült kenőanyagot a román autósok a legjobb román olajnak ismerjék el. Az angol repülés büszkesége, C. W. A.

Scott és Petra Cristea, a híres vezető bebizonyították az Unirea gyártotta olaj kiváló minőségét, miután azt néhány rendkívül nehéz próbának vetették alá. Ez az új Luboil győzött és ma elismerten a legjobb román olaj.

AZ ÚJ LUBOIL UNIREA
AZ UNIREA S. A. R. GYÁRTMÁNYA

Az új Luboil OLCSÓ, mert mint belföldi készítmény nem fizet vámot és nincs alávetve a kontingentálásnak.

Jelentkezzenek a kereskedők és iparosok a választói névjegyzékbe!

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felhívása

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara nyomatékosan felhívja a kerületéhez tartozó összes kereskedőket és iparosokat, hogy legkésőbb hétfő, május 15-ig, okvetlenül jelentkezzenek az illetékes polgármesteri hivataloknál a képviselőválasztói névjegyzékbe való felvételük végett. A jelentkezéshez vigyék magukkal a kamarai bejegyzési okmányukat, állampolgársági bizonyítványt, születési bizonyítványt, személyazonosság igazolványt, stb. amivel a választói jogosultságukat igazolhatják. Tekintettel a rendelkezésre álló idő rövidségére, minden kereskedő és iparos okvet-

lenül még a hétfői napon tegyen eleget saját érdekében ennek a hazafias kötelességnek. Annál is inkább kívánatos, hogy mindenki megszerezze a választói jogosítványát, minthogy most első ízben történik meg, hogy a kereskedők és iparosok szavazataik után kereskedőket és iparosokat küldenek majd a parlamentbe, ami régi óhaja volt a gazdasági köröknek. Az új választási törvény ennek a régi kívánságnak a megvalósítását jelenti, mindenkinek kötelessége tehát, hogy a törvényben részére biztosított jogokat megszerezze és azzal éljen is.

Eladott aradi ingatlanok: Iovin Trifon eladta a Libás-dűllőbeli 278 négyzetméteres telket 30.000 leiért Simandan Teodorinak. — Farkas Gyula és társa eladták a Str. V. Onițiu 1a sz. házat 92.000 leiért Uivarv Antal és nejeinek. — Mihalek János és neje eladták a volt Margit-u. 18. sz. házat 130.000 leiért Mike Sándornak. — Jahoda Béla és neje eladták a Birkás-dűllőbeli 155 négyzetméteres telket 25.000 leiért Salacz Sándor és nejeinek. — Illin Mária eladta az Izzalul Mare-dűllőbeli 2 holdas szántót 38.000 leiért Păcurar Petrunak. — Kohn Sámuel eladta a Str. Episc. Ciorogariu 7. sz. házat 750.000 leiért ifj. Csiki Jánosnak. — Pascuțiu Ioan és neje eladták a Str. Abatorului 38a. sz. 152 négyzetméteres telket 30.000 leiért Kremer Katalinnak. — Urschiuz Augustin és neje eladták a Str. Stirbei Vodă 11. sz. házat 88.000 leiért Suba József és nejeinek. — Ing. Muresan Ioan és társa eladták a Cal. A. Vlaicu egy 113 négyzetméteres telket 40.000 leiért Henegar Lazarnak. — Cheveresan Petru Soca és neje eladták a Krivobara-dűllőbeli 3 holdas szántót 140 ezer leiért Szénási Mihály és nejeinek. — Molnár Mátyás és neje eladták a Str. Cornel Leucuta 43. sz. telket 16.000 leiért Györi Ferencnek.

A bizományi szerződések után repülőbélyegilletékről szóló rendelkezés megváltoztatását kéri az UGIR. A gyáriparosok szövetsége, az UGIR, feliratot intézett a nemzeti repülőalaphoz, amelyet arra kért, hogy módosítsa a bizományi szerződések után fizetendő repülőbélyegilletékről szóló 1939. április 26-iki rendelkezését. Ennek értelmében a nemzeti repülőalap úgy intézkedett, hogy úgy az írott, mint a szóbeli bizományi szerződések után 1 ezrelék repülőbélyegilletéket kell leróni, a szerződésben foglalt áruhitelt alapul véve. A feliratban az UGIR rávilágított arra, hogy ez a rendelkezés ellentétben áll a bizományi szerződésekéről szóló törvénnyel, melynek értelmében csak az írásban kötött bizományi szerződések érvényesek és az, akl valamilyen árut bizományba ad, ebből fakadó jogait csak akkor érvényesítheti, ha bizományi szerződést írásban kötötték. Így tehát nem helyvaló az, hogy egy jogilag érvénytelen — szóbeli — szerződést repülőbélyegilletékekkel rójanak meg.

Legújabb jelentéseink:

Őfelsége II. Carol király ötmillió, Mihai nagyvajda ötszázezer leit adományozott a nemzetvédelmi alap javára

Callinescu miniszterelnökhöz intézett levélben jelentette be az Uralkodó és a trónörökös az ajándékot

Bucurestiből jelentik: Őfelsége II. CAROL király és MIHAI nagyvajda, trónörökös a mai napon levelet intéztek Callinescu Armand miniszterelnök, belügyminiszter és ideiglenes nemzetvédelmi miniszterhez, akivel közölték, hogy úgy az uralkodó, mint a trónörökös pénzadományt juttat el a nemzetvédelmi alap gyarapítására. Őfelsége levelében a következőket írta: — Mélyen meghatva attól az áldozatkész-

ségtől, amely az ország lakosságának minden rétegében megnyilvánul elemi kötelességemnek érzem, hogy Magam is hozzájáruljak adományommal a hadsereg felszerelésének művéhez. Ezért ötmillió leit juttatok el Önhez a nemzetvédelmi alap javára.

Mihai nagyvajda trónörökös levelében közli, hogy a maga részéről 500 ezer leit adományoz a nemzetvédelmi alap gyarapítására.

Hatszáz angol és amerikai újságíró várja Quebecben az angol királyi párt

Három napra rövidül le a kanadai program

Ottava. A kanadai kormány közzétette, hogy az angol királyi pár hajójának késése miatt a királylátogatás csak háromnapos lesz. A Canadian Pacific igazgatóságának értesülése szerint az Empress of Australia Quebeckől még 1752 kilométernyire van és legjobb esetben csak hétfőn este érkezik meg. Ekkor azonban a hajónak teljes gőzzel kell a hátra-

köd miatt a hajó és a kísérő hajók mindössze 32 kilométert tehettek meg. A Rey öbölből két torpedóromboló ment ki, hogy a kanadai vizeken fogadja a királyi párt. Ezeknek jelentése szerint a torpedórombolók egy-két kilométeres jégheggyekkel találkoztak, amelyen fókafalkák tanyáztak Quebecben hatszáz angol és amerikai újságíró van, hogy lapjaiknak tudósítást küldjenek.

Juniusban Berlinbe látogat az olasz király és császár, Umberto trónörökös és Pál jugoszláv régensherceg

Rómából jelentik: Pál jugoszláv régensherceg, Olga hercegnő és kíséretük a csütörtöki napolyi hajószemle után este az olasz király és császár tiszteletükre rendezett diszvacsoráján vettek részt. Beavatott helyről származó értesülések szerint

az olasz király és császár, Umberto trónörökös és velük egyidőben Pál jugoszláv régensherceg június első hetében hivatalos látogatásra Berlinbe érkeznek.

Egyre fokozódik Danzigban a német–lengyel feszültség

Francia lapvélemények a danzigi német beszivárgás fokozódásáról — Lengyel nyugtalanság tünetei Német-Sziléziában

Varsó. A Pat távirati ügynökség közli: A német Sziléziában lakó lengyel lakosság elleni üntetések tovább tartanak. Ratiborban a németek meggátolták a lengyeleket abban, hogy templomukba menjenek és többeket a lengyelek közül bántalmaztak. Egy Witt nevű lengyel súlyosan megverték és kariát törték. Egy lengyel népbank ablakait a németek betörték. A német hatóságok kijutatták Mihailovskij gradinai tanítót feleségével és három gyermekével együtt. A lengyel sajtó tiltakozik a németek lengyelellenes magatartása ellen. Az ABC című lap szerint Németországban valósággal tombolnak a lengyelek ellen.

A Pat távirati iroda danzigi jelentése szerint ismeretlen tettesek betörték Majevski danzigi lengyel vendéglős vendéglőjének ablakait.

A DNB német távirati iroda a következő hivatalos közleményt továbbítja:

— A Danzig szabadváros szenátusának sajtóirodája a következőket közli: A danzigi lengyel diplomáciai képviselő — a lengyel sajtó heáll-

tásával ellenében — nem tiltakozott a danzigi szenátus előtt a szabadvárosban lakó lengyelekkel való elbánás miatt. A danzigi kormány egy képviselője közölte a lengyel diplomáciáj megbízottal, hogy nem engedhető meg az, hogy Pilsudsky marsall halálának évfordulóján a danzigi lengyelek nyilvános tüntetést rendezzenek, mert ez zavargásokra adna okot. A danzigi kormány azt javasolta a lengyeleknek, hogy az emlékünnepség alkalmával ne szabadterén, hanem zárt teremben gyűljenek össze. A lengyelekkel a danzigi kormány a kérdés ügyében lojális tárgyalásokat kezdett és ugyanekkor kegyelettel emlékezett meg az elhunyt marsall emlékére.

Egyes francia lapok beszámolnak arról, hogy az utóbbi időben igen sok német érkezik Danzig szabadvárosba. A Figaro szerint számuk már meghaladja a 30 ezret. A legutóbbi 10 nap alatt a német repülőgépek fegyvereket és municiót szállítottak Danzigba. Az Oeuvre csak 4500-ra becsüli azoknak a németeknek a számát, akik mint turisták érkeztek Danzigba. (Rador.)

Bonnet Angliába repült

Hivatalosan hangsúlyozzák, hogy nem tárgyal az angol kormány egy tagjával sem

Páris. (Rador.) Bonnet francia külügyminiszter szombaton repülőgépen Angliába utazott és southamptoni jelentés szerint résztvett az ottani angol-francia szövetségi társaság

által rendezett villásreggeli. Bonnet ezalkalommal beszédet mondott és csodálattal emlékezett meg az intézmény kiváló munkásságáról, majd a következőket mondotta:

— A ti rendeltetések jelen pillanatban rendkívül könnyű. A mai Franciaország megérdemli, hogy kívülről tiszteljék és szeressék. Elmondhatják, hogy keresztülvittük a nemzet újjászervezését. Egyesek azt hitték, hogy a francia nemzet sorsára bizza magát. Ezek tévedtek, mert a legkésebb bizonyítéka annak, hogy Franciaország nem bizza magát a sorsra az, hogy gyorsan feleszmélt. A határokon, az országban és a fővárosban ma minden franciát egy gondolat hat át: az ország megvédésének eszméje. A francia külügyminiszter ezután hangsúlyozta az angol-francia együttműködés fontosságát és kiemelte, hogy mindkét nemzet megakarja védeni birodalmát, valamint azoknak az országoknak a függetlenségét, amelyek számára biztosítékot nyújtottak.

Bonnet francia külügyminiszter a Press Association munkatársa előtt kijelentette, hogy londoni tartózkodása alatt az angol kormány egyik tagjával sem fog találkozni.

Japán követségek Romániában és Magyarországon

Tokió. A japán kormány elhatározta, hogy Romániába és Magyarországra követeket nevez ki.

Halálos szerencsétlenség érte a szovjet egy pilótánő-örnagyat és tábornokát

Moszkvából jelentik: A Tass-iroda jelenti, hogy Paulina Ossipenko pilótánő-örnagyt és Anatolie Serov tábornok, brigádaparancsnok tegnap délután próbarepülést végeztek és eközben lezuhantak. A katasztrófa során mindketten életüket veszítették. A szovjet légügyi hatóságok részvétlét küldték a halálos végű tragédia áldozatául esett pilóták hátramaradottainak. Temetésüket nagy pompával, az állam költségén végzik.

Serov tábornok és Ossipenko örnagynő holttesteit elhantvasztják s a földi maradványaikat tartalmazó urnákat a Kreml Vörös-terre néző falában helyezik el. Az elhunyt pilótánő több nemzetközi csúcsteljesítményt javított meg és az orosz repülés fejlesztése terén kifejtett érdemeinek elismeréseként az orosz katonai légioltában örnagyként teljesített szolgálatot. Serov tábornok ugyancsak kiváló tagja volt az orosz repülőgárdának.

Mussolini kihallgatáson fogadta Mitita Constantinescu pénzügyminisztert

Róma. (Rador.) Mitita Constantinescu pénzügyminiszter, tegnap látogatást tett a római egyetemen és megtekintette a konjunkturakutató nemzeti intézményt. Délután fél 2 órakor Azolini, az olasz nemzeti bank kormányzója dezsónét adott tiszteletére a bank dísztermében, ahol résztvettek a római nagy bankok igazgatói és számos pénzügyi szaktekinély.

A Giornale d'Italia a román pénzügyminiszter látogatásával kapcsolatban azt írja, hogy Guarnieri és Constantinescu megvizsgálták az összes kereskedelmi problémákat abból a célból, hogy a két állam közötti gazdasági összeköttetést minden tekintetben kiegészíthessék. A pénzügyminiszter pénteken Mussolininél jelent meg.

Szovjetből főmegkatasztrófa a Fehér-tengeren

Páris. (Rador.) A Paris Midi azt írja, hogy a szovjet hatóságok minden cáfolata ellenére Osloban úgy tudják, hogy a Torga nevű szovjetgőzös 200 főnyi utasával a Fehér-tengeren elsüllyedt. Több bálnahalász látta, a mikor egy szovjet hadihajó kihalászta a vízbe-fultak holttesteit.

Döntetlenül végződött az angol-olasz válogatott találkozó

Milano. Hatvanezer néző előtt ma délután folyt le az angol-olasz válogatott futballmérkőzés. Eredmény eldöntetlen: 2:2 (1:0.) Az első félidő golját az angolok lőtték.